

Sygn. akt III PK 155/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dawid Miąsik

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa M. S.

przeciwko Publicznej Szkole Podstawowej w W.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 sierpnia 2015 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w R.

z dnia 30 lipca 2014 r.,

**oddala skargę kasacyjną i zasądza od strony pozwanej na
rzecz powódki tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 marca 2014 r., Sąd Rejonowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w R. zasądził od pozwanej Publicznej Szkoły Podstawowej w W. na

rzecz powódki M. S. kwotę 12.476,40 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 marca 2014 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za wadliwe odwołanie z funkcji dyrektora szkoły, a ponadto orzekł o kosztach procesu.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że powódka z dniem 1 września 1986 r. została zatrudniona w Publicznej Szkole Podstawowej w M. W dniu 1 marca 2002 r. uzyskała stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego. Zarządzeniem Wójta Gminy Z. z dnia 31 lipca 2007 r. powierzono powódce stanowisko dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej w W. na okres 5-letni, od 1 września 2007 r. do 31 sierpnia 2012 r. W związku z tym powódka została przeniesiona z Publicznej Szkoły Podstawowej w M. do Publicznej Szkoły Podstawowej w W. na stanowisko nauczyciela nauczania początkowego i przyrody. Z kolei zarządzeniem Wójta Gminy Z. z dnia 20 października 2010 r. powódka została odwołana z funkcji dyrektora pozwanej szkoły ze skutkiem natychmiastowym. W uzasadnieniu decyzji o odwołaniu powołano się na nieprawidłowości w zakresie sposobu prowadzenia dokumentacji szkolnej stwierdzone w trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 20 sierpnia 2010 r. Powódka zaskarżyła do sądu administracyjnego zarządzenie wójta o odwołaniu jej z funkcji dyrektora. Prawomocnym wyrokiem z dnia 19 marca 2013 r. Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że zaskarżone przez powódkę zarządzenie wójta zostało wydane z naruszeniem prawa. Po zakończeniu urlopu dla poratowania zdrowia (w październiku 2011 r.) powódka kontynuuje zatrudnienie w pozwanej szkole na stanowisku nauczyciela przyrody w pełnym wymiarze czasu pracy.

Przy takich ustaleniach faktycznych Sąd pierwszej instancji uznał, że jest związany prawomocnym wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego, z którego wynika, że odwołanie powódki z funkcji dyrektora pozwanej szkoły było wadliwe (wydane z naruszeniem prawa). Sąd Rejonowy zaznaczył, że pozwana szkoła nie kwestionuje ponoszenia odpowiedzialności odszkodowawczej w następstwie odwołania powódki z funkcji dyrektora, natomiast spór dotyczy wysokości odszkodowania należnego powódce z tego tytułu. Powódka uważa, że przysługuje jej odszkodowanie w wysokości 3-miesięcznego wynagrodzenia za pracę, natomiast pozwana szkoła twierdzi, że sporne odszkodowanie należy się powódce w wysokości 3-miesięcznego dodatku funkcyjnego. Powołując się w tym zakresie

na orzecznictwo Sądu Najwyższego (zwłaszcza na pogląd przyjęty w wyroku z dnia 19 maja 2009 r., II PK 288/08), Sąd Rejonowy rozstrzygnął spór na korzyść powódki i na podstawie art. 47¹ k.p. w związku z art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki odszkodowanie w wysokości 3-miesięcznego wynagrodzenia za pracę. Sąd pierwszej instancji przyjął, że odszkodowanie, o którym mowa w art. 47¹ k.p., nie jest powiązane z rzeczywistą szkodą poniesioną przez pracownika i dlatego należy się niezależnie od tego, czy szkoda faktycznie wystąpiła.

Wyrokiem z dnia 30 lipca 2014 r., Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w R. oddalił apelację strony pozwanej od wyroku Sądu pierwszej instancji i orzekł o kosztach postępowania odwoławczego. Sąd Okręgowy w pełni podzielił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, przyjmując je za własne, jak również podtrzymał argumentację prawną tego Sądu. Zdaniem Sądu Okręgowego, odpowiednie stosowanie art. 45 § 2 i art. 47¹ k.p. do dyrektora szkoły wadliwie odwołanego ze stanowiska nie może powodować zmniejszenia wysokości odszkodowania, jakie ustawa gwarantuje pracownikowi. Zasądzenie w wyroku Sądu pierwszej instancji na rzecz powódki odszkodowania w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia za pracę nie nastąpiło z naruszeniem limitu określonego w art. 47¹ k.p. i dlatego jest zgodne z prawem. Tytułem uzupełnienia - w związku z postawionym w apelacji zarzutem naruszenia art. 8 k.p. - Sąd odwoławczy wywiódł, że domaganie się przez pracownika odszkodowania przysługującego mu na podstawie obowiązujących przepisów prawa pracy nie stanowi naruszenia zasad współżycia społecznego.

Od wyroku Sądu Okręgowego pozwana szkoła wniosła skargę kasacyjną, w której zarzuciła błędną wykładnię art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty w związku z art. 47¹, art. 50 § 3 i 4 oraz art. 58 k.p. W uzasadnieniu podstawy kasacyjnej skarżąca wywiodła w szczególności, że stosunek pracy dyrektora szkoły, który jest nauczycielem, ma charakter dychotomiczny, co przemawia za tym, że przepisy Kodeksu pracy mogą być do niego stosowane tylko odpowiednio, a nie wprost. Skoro zaś ustawodawca w art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty nie uregulował kwestii ewentualnego odszkodowania przysługującego odwołanemu

dyrektorowi szkoły, to nie jest uzasadnione bezpośrednio stosowanie przepisów Kodeksu pracy o wypowiedzeniu zmieniającym. Odwołanie ze stanowiska dyrektora szkoły oraz wypowiedzenie zmieniające są odrębnymi instytucjami prawa i wywierają odmienne skutki w zakresie „zmiany i trwałości stosunku pracy”. Zdaniem pozwanej, w rozpoznawanej sprawie „nie została zastosowana właściwie metoda wykładni prawa”, bowiem Sąd Okręgowy dokonał błędnej wykładni systemowej, przyjmując, że odszkodowanie należne pracownikowi „tylko” w następstwie pozbawienia go przez pracodawcę pełnienia określonej funkcji, nie powinno być ograniczone do wysokości wynagrodzenia, jakie pracownik otrzymywał właśnie z tytułu pełnienia tej funkcji. W ocenie pozwanej szkoły, uzasadnione jest odwołanie się do stanowiska zaprezentowanego w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 1997 r., I PKN 138/97, oraz z dnia 14 listopada 1996 r., I PKN 17/96, „gdyż stanowisko to jest ze wszech miar logiczne, adekwatne do występującej w sprawie sytuacji faktycznej i prawnej i możliwe do utrwalenia, w okolicznościach, gdy każdy dyrektor szkoły jest powoływany wyłącznie na czas określony i nie posiada statusu dyrektora szkoły zatrudnionego na czas nieokreślony, jak to ma miejsce w przypadku nauczyciela mianowanego, czy dyplomowanego”. Natomiast należy odrzucić - według strony pozwanej - przeciwny pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w sprawie II PK 288/08, który stanowił podstawę rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku Sądu Okręgowego. Skoro pozwana „odpowiada odszkodowawczo nie za swój błąd”, to wysokość ewentualnego odszkodowania powinna uwzględniać hipotetyczną kwotę dodatku funkcyjnego przysługującego nauczycielowi „do końca kontraktu”. Innymi słowy, odszkodowanie w takim przypadku powinno - zdaniem pozwanej - co najwyżej odpowiadać łącznej kwocie dodatku funkcyjnego, który przysługiwałby nauczycielowi, gdyby nie doszło w ogóle do przedterminowego odwołania z funkcji dyrektora. Według skarżącej, „oderwane od rzeczywistości” jest rozumienie odszkodowania, o którym mowa w art. 47¹ k.p. jako świadczenia, które nie pozostaje w związku z rzeczywistą szkodą poniesioną przez pracownika. Przy takiej definicji odszkodowania grupa zawodowa nauczycieli mianowanych (dyplomowanych) jest stawiana w sytuacji uprzywilejowanej w stosunku do innych pracowników, bowiem wymienieni nauczyciele „mają pracę i zasądzone

odszkodowanie w maksymalnej wysokości”, podczas gdy pozostali pracownicy w razie błędnego rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę na czas określony (a tak należy traktować kontrakt dyrektora szkoły) mogą skorzystać wyłącznie z roszczenia o zapłatę odszkodowania w wysokości wynagrodzenia nie wyższego niż za 3 miesiące (art. 50 § 4 k.p.). Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez zasądzenie na rzecz powódki odszkodowania w wysokości 3-miesięcznego dodatku funkcyjnego, a ponadto o zasądzenie na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie Sądowi Okręgowemu sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania z uwagi na brak przesłanek wymaganych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., zaś „z ostrożności procesowej” o oddalenie skargi i zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy wziął pod uwagę, co następuje:

Powołana w skardze kasacyjnej podstawa naruszenia prawa materialnego (art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty w związku z art. 47¹, art. 50 § 3 i 4 oraz art. 58 k.p.) jest nieusprawiedliwiona, choć pozwana trafnie zauważa, że problem wysokości odszkodowania należnego dyrektorowi szkoły, wadliwie odwołanemu na podstawie art. 38 ustawy o systemie oświaty, nie był jednolicie rozstrzygany w dotychczasowym orzecznictwie. W tym przedmiocie zarysowały się dwa zasadnicze stanowiska.

Według pierwszego, nauczycielowi pełniącemu funkcję dyrektora szkoły, który został odwołany z tej funkcji z naruszeniem art. 38 ustawy o systemie oświaty, przysługuje w stosunku do pracodawcy roszczenie o odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia należnego do końca okresu, na jaki miało trwać powierzenie funkcji dyrektora, lecz nie więcej niż za trzy miesiące. Ze względu na to, że ustawa o systemie oświaty nie reguluje zasad dochodzenia roszczeń pozostających w związku z przedwczesnym odwołaniem z funkcji kierowniczej w placówce oświatowej, to należy stosować odpowiednie przepisy Kodeksu pracy (art. 5 k.p.),

wśród których najbardziej zbliżony charakter mają unormowania dotyczące umowy na czas określony zawarte w art. 50 § 3 i 4 k.p. Przepisy te nie mogą być jednak stosowane wprost, bo dotyczą rozwiązania stosunku pracy (definitywnego), podczas gdy odwołanie nauczyciela z funkcji dyrektora wiąże się z kontynuacją zatrudnienia w ramach nauczycielskiego stosunku pracy (za wynagrodzeniem), tyle że po odwołaniu nauczyciel już nie piastuje funkcji kierowniczej w szkole, w związku z czym traci prawo do pobierania tylko jednego składnika wynagrodzenia (dodatku funkcyjnego). Odpowiednie stosowanie art. 50 § 3 i 4 k.p. - w razie odwołania ze stanowiska dyrektora z naruszeniem art. 38 ustawy o systemie oświaty - oznacza, że odszkodowanie należne nauczycielowi musi być adekwatne do sytuacji faktycznej, w jakiej znalazł się odwołany dyrektor. Z tej przyczyny wysokość takiego odszkodowania musi być ograniczona do kwoty dodatku funkcyjnego przysługującego z racji pełnienia funkcji dyrektora, lecz nie więcej niż za 3 miesiące. U podstaw takiego stanowiska leży założenie, zgodnie z którym, skoro w następstwie odwołania z funkcji dyrektora nauczyciel utracił „tylko” dodatek funkcyjny, to odszkodowanie powinno być odniesione do utraty tego dodatku. To zaś oznacza, że odwołanemu nauczycielowi nie przysługuje odszkodowanie w wysokości „pełnego” wynagrodzenia za czas, do upływu którego miał pełnić funkcję kierowniczą. Takie stanowisko Sąd Najwyższy zaprezentował w szczególności w wyrokach z dnia 14 listopada 1996 r., I PKN 17/96 (LEX nr 1288097) i z dnia 9 maja 1997 r., I PKN 138/97 (OSNAPiUS 1998 nr 9, poz. 261) - przywołanych przez stronę pozwaną w uzasadnieniu skargi - a także (pośrednio) w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 stycznia 2003 r., I PK 74/02 (OSNP 2004 nr 13, poz. 221) oraz w wyroku z dnia 25 kwietnia 2014 r., II PK 195/13 (OSNP 2015 nr 7, poz. 93).

Punktem wyjścia drugiego z prezentowanych w orzecznictwie stanowisk w zakresie analizowanej problematyki jest założenie, zgodnie z którym, chociaż odwołanie ze stanowiska dyrektora szkoły na podstawie art. 38 ustawy o systemie oświaty, nie jest wypowiedzeniem warunków pracy lub płacy (wypowiedzeniem zmieniającym), to jednak jest to czynność prawna w wysokim stopniu zbliżona do wypowiedzenia zmieniającego i z tej przyczyny nauczycielowi odwołanemu z funkcji kierowniczej w szkole (między innymi dyrektora) przysługuje roszczenie o odszkodowanie na podstawie odpowiednio stosowanych przepisów Kodeksu pracy

o roszczeniach pracownika w razie niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę (uchwały Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 1993 r., I PZP 71/92, OSNCP 1993 nr 9, poz. 144; z dnia 5 maja 1993 r., I PZP 15/93, OSNCP 1993 nr 12, poz. 217; OSP 1994 nr 6, poz. 120, z glosą A. Dubowik i z dnia 10 maja 1996 r., I PZP 34/95, PiZS 1996 nr 7, s. 70, LEX nr 1330773 oraz uzasadnienie wyroków Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 1997 r., I PKN 88/97, OSNAPIUS 1998 nr 1, poz. 10; OSP 1998 nr 6, poz. 118, z glosą A. Dubowik i z dnia 9 grudnia 2003 r., I PK 103/03, OSNP 2004 nr 21, poz. 371).

W kwestii wysokości odszkodowania przysługującego odwołanemu dyrektorowi szkoły Sąd Najwyższy wypowiedział się bezpośrednio również w wyroku z dnia 19 maja 2009 r., II PK 288/08 (OSNP 2011 nr 1-2, poz. 8; OSP 2011 nr 7-8, poz. 87, z glosą W. Jędrychowskiej-Jaros), wskazując, że „odpowiednie stosowanie art. 45 § 2 k.p. i art. 47¹ k.p. do dyrektora szkoły odwołanego na podstawie art. 38 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Y) nie uzasadnia ograniczenia ustawowego odszkodowania do wysokości trzymiesięcznego dodatku funkcyjnego”. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Najwyższy wskazał, że odszkodowania, o których mowa w art. 47¹, art. 50 § 3 i 4 i art. 58 k.p., nie są powiązane z rzeczywistą szkodą zaistniałą po stronie pracownika i przysługują niezależnie od jej wystąpienia. Chociaż odwołanie nauczyciela mianowanego ze stanowiska dyrektora szkoły nie jest tożsame z wypowiedzeniem zmieniającym (art. 42 § 1 k.p.), to jednak w sferze faktycznej odnosi podobny skutek, bo stanowi jednostronną zmianę warunków pracy, niekorzystną dla pracownika. Taka zmiana dotyczy treści stosunku pracy nauczyciela pełniącego dotychczas funkcję dyrektora szkoły, jako że pozbawia go tej funkcji i uprawnień przysługujących organowi zarządzającemu szkołą oraz w istotny sposób uszczupla należne mu wynagrodzenie za pracę, pozbawiając go dodatku funkcyjnego (por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 kwietnia 2013 r., II PK 284/12, LEX nr 1555489). Z kolei wypowiedzenie zmieniające nie musi prowadzić do rozwiązania stosunku pracy, bo jeśli pracownik przyjmie nowe warunki zatrudnienia (nie odmówi przyjęcia warunków zaproponowanych mu w wypowiedzeniu zmieniającym), to stosunek pracy - po upływie okresu wypowiedzenia - będzie kontynuowany, tyle że na nowych, zmienionych

warunkach. Jednak akceptacja nowych warunków pracy i płacy przez pracownika nie wyklucza możliwości dochodzenia przez niego od pracodawcy roszczenia odszkodowawczego, którego źródłem jest wadliwie dokonane wypowiedzenie zmieniające. Ponadto należy zwrócić uwagę, że w judykaturze nie ma wątpliwości, że wysokość odszkodowania z tytułu wadliwego wypowiedzenia zmieniającego, nie jest odnoszona do różnicy zarobków sprzed i po wypowiedzeniu (por. w tym względzie uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 1990 r., III PZP 19/90, OSNCP 1991 nr 5-6, poz. 62). Odwołując się do poglądu Trybunału Konstytucyjnego przedstawionego w wyroku z dnia 27 listopada 2007 r., SK 18/05, (OTK-A 2007 nr 10, poz. 128), Sąd Najwyższy podkreślił, że takie odszkodowanie jest roszczeniem majątkowym *sui generis*, u podstaw którego leży również funkcja socjalna i represyjna, co sprzeciwia się zmniejszeniu jego wysokości do kwoty odpowiadającej różnicy między wynagrodzeniem należnym pracownikowi przed wypowiedzeniem zmieniającym i przysługującym mu po zmianie warunków zatrudnienia dokonanej tym wypowiedzeniem. W podsumowaniu wywodów w sprawie II PK 288/08, Sąd Najwyższy stwierdził, że bezprawność odwołania nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły, wynikająca z braku uzasadnionych podstaw lub naruszenia przepisów prawa, powinna wywoływać skutek podobny, jak bezprawność działania pracodawcy przy wypowiedzeniu zmieniającym, bowiem są to rodzajowo podobne uchybienia prawom pracownika i z tej przyczyny odpowiednie stosowanie art. 45 § 2 i art. 47¹ k.p. do odwołanego dyrektora szkoły nie może powodować zmniejszenia wysokości odszkodowania ustawowego do kwoty utraconego dodatku funkcyjnego.

Powyższy pogląd zyskał pełną akceptację w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego. W tym względzie należy przywołać wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2015 r., III PK 130/14 (dotąd niepublikowany), w którym stwierdzono, że nauczycielowi odwołanemu ze stanowiska kierowniczego w szkole niezgodnie z warunkami określonymi w art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, przysługuje odszkodowanie w wysokości nie niższej od wynagrodzenia za okres wypowiedzenia, a nie w wysokości utraconego za taki okres dodatku funkcyjnego (art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty w związku z art. 5, art. 42 § 1 i art. 47¹ k.p.). Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w pełni podziela to

stanowisko i wspierającą je argumentację, nie widząc przy tym dostatecznych powodów, dla których należałoby przyjąć odmienną wykładnię przepisów, od zaprezentowanej w powołanych uchwałach z dnia 3 lutego 1993 r., I PZP 71/92; z dnia 5 maja 1993 r., I PZP 15/93 i z dnia 10 maja 1996 r., I PZP 34/95 oraz w najnowszym orzecznictwie. Za odstępniem od tego poglądu nie przemawiają argumenty przywołane przez stronę pozwaną w uzasadnieniu skargi, bowiem zostały one dostatecznie rozważone i wyjaśnione w przedstawionym orzecznictwie i piśmiennictwie (por. w szczególności P. Prusinowski: Sytuacja prawna dyrektora szkoły - wybrane zagadnienia, Monitor Prawniczy 2012 nr 7, s. 354).

Odnosząc powyższe rozważania do okoliczności faktycznych ustalonych w sprawie, należy jednak uściślić, że do sytuacji faktycznej i prawnej powódki ma zastosowanie - w drodze analogii - art. 58 w związku z art. 59 k.p., a nie art. 47¹ (w związku z art. 45 § 1 k.p.) i art. 50 k.p. Wynika to bowiem z uwzględnienia, że powódce powierzono pełnienie funkcji dyrektora szkoły na czas określony (5 lat), z której to funkcji (stanowiska) została przedterminowo odwołana ze skutkiem natychmiastowym (bez zachowania okresu wypowiedzenia). Taki przypadek jest zatem zbliżony do sytuacji, w której dochodzi do rozwiązania przez pracodawcę z pracownikiem umowy o pracę bez wypowiedzenia. Gdy zaś rozwiązaniu w tym trybie ulega umowa terminowa, to wówczas granice odszkodowania, jakie przysługuje pracownikowi z tego tytułu, wyznacza art. 58 zdanie drugie w związku z art. 59 k.p. Oznacza to, że nauczycielowi odwołanemu bez wypowiedzenia ze stanowiska dyrektora szkoły powierzonego na czas określony, z naruszeniem art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, przysługuje na podstawie stosowanego odpowiednio art. 58 zdanie drugie w związku z art. 59 k.p. odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia za pracę za czas, do którego powierzenie stanowiska miało trwać, nie więcej niż za 3 miesiące, a nie odszkodowanie w wysokości utraconych składników wynagrodzenia (dodatku funkcyjnego) za taki okres.

Sąd Okręgowy (podobnie jak wcześniej Sąd Rejonowy) uznał art. 47¹, art. 50 § 3 i 4 oraz art. 58 k.p. za podstawę prawną rozstrzygnięcia. O ile odwołanie się do art. 58 k.p. jest trafne, o tyle przytoczenie art. 47¹ i art. 50 § 3 i 4 k.p. jest nieprawidłowe, gdyż przepisy te określają wysokość odszkodowania

przysługującego pracownikowi w razie nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę, odpowiednio na czas nieokreślony lub na czas określony (co zgodnie z ramowym statutem szkoły na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy o systemie oświaty mogłoby dotyczyć stanowiska wicedyrektora lub innych stanowisk kierowniczych - tak powołana uchwała z dnia 5 maja 1993 r., I PZP 15/93 - lub - raczej teoretycznie - odwołania ze stanowiska kierowniczego wskutek złożenia przez nauczyciela rezygnacji - art. 38 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o systemie oświaty). Powódka została przez organ prowadzący szkołę odwołana z funkcji dyrektora szkoły na podstawie art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, czyli bez wypowiedzenia (a stanowisko dyrektora szkoły powierzono jej na czas określony, co zawsze dotyczy tego stanowiska - art. 36a ust. 13 i 14 ustawy o systemie oświaty). Do takiego stanu faktycznego i jego kwalifikacji prawnej nie należało stosować (w drodze analogii) art. 47¹ i art. 50 § 3 i 4 k.p., lecz art. 58 zdanie drugie w związku z art. 59 k.p. (por. powołana uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1996 r., I PZP 34/95). Zgodnie z tymi przepisami, w razie rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę, zawartej na czas określony, z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę bez wypowiedzenia, pracownikowi przysługuje wyłącznie odszkodowanie, jeżeli upłynął już termin, do którego umowa miała trwać, lub gdy przywrócenie do pracy byłoby niewskazane ze względu na krótki okres, jaki pozostał do upływu tego terminu. Odszkodowanie to przysługuje w wysokości wynagrodzenia za czas, do którego umowa miała trwać, nie więcej jednak niż za 3 miesiące. Oznacza to, że rozstrzygnięcie w zaskarżonym wyroku jest trafne (odpowiada prawu, mimo częściowo błędnego uzasadnienia).

Z tych względów Sąd Najwyższy oddalił skargę kasacyjną na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na mocy art. 98 § 1 k.p.c. i § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.).

